

Endelig referat møte i Faglig forum for norske havområder 10.november 2015

Tilstede: Eva Degré (Miljødirektoratet, møteleder), Anne Britt Storeng (Miljødirektoratet), Ann Mari Vik Green (Miljødirektoratet), Bente Nilsen (NIFES), Cecilie von Quillfeldt (Norsk Polarinstitut), Geir Høvik Hansen (Sjøfartsdirektoratet), Geir Ottersen (Havforskningsinstituttet), Gerhard Heggebø (Kartverket), Hilde Kristine Skjerdal (Statens strålevern), Ingvill Røsland (Petroleumstilsynet), Kjell Knudsen (BarentsWatch), Lene Gjelsvik (Kystverket), Louise Kiel Jensen (Statens strålevern), Per Arneberg (OVG), Rolf Jørn Fjærbu (Kystverket), Thorbjørn Thorvik (Fiskeridirektoratet), Odd Raustein (Oljedirektoratet).

Frafall: NVE

Referent: Marianne Olsen (Miljødirektoratet)

Tid og sted: 10.00 – 16.00 tirsdag 10.november 2015 Miljødirektoratet, Oslo.

1. Velkommen v/Eva Degré (vara for leder av Faglig forum)

- Agenda godkjent uten merknader.
Lene Gjelsvik/KyV hadde et punkt å melde under «Eventuelt».

2. Godkjenning av referat fra sist møte 22.september 2015

- Referat fra sist godkjent uten kommentarer.

3. Informasjon fra sekretariatet og runde rundt bordet

- **Info fra sekretariatet.**
 - Signe Nåmdal (leder av FF) og Marianne Olsen (på vegne av sekretariatet) deltok på første delen av SG møtet 7. oktober for å presentere arbeidet i FF. Signe formidlet at det er behov for tilbakemeldinger og styringssignaler fra SG til FF, slik at FF vet at arbeidet som gjøres er i tråd med ønsker og behov fra SG. SG vil se på hvordan kommunikasjonen mellom gruppene kan forbedres. Eksempelvis er det foreslått å lage et årshjul i SG for å bedre oversikten over årlige møter og pågående oppgaver, og at ledere fra begge gruppene inviteres til hverandres møter for å orientere og forankre arbeidet. Neste møte i SG er 19.november. Der vil Eva Degré og Kjell Knudsen (BarentsWatch) delta for å orientere om arbeidet med arealverktøyet.
 - Bellona har tatt kontakt med FF's sekretariat via havforum.no for et møte omkring det videre arbeidet med revideringen av forvaltningsplanen for Barentshavet og Lofoten. FF vil bli orientert om innholdet i møtet på neste FF møte.
- **Info fra Overvåkingsgruppen (OVG).**
 - Per Arneberg (leder av OVG) orienterte fra forrige møte i OVG 7./8.oktober i Tromsø. Det jobbes med en ny strategi i arbeidet med indikatorene. Strategien skal gi føringer og metode for revisjon av indikatorsettene.
De tre mest sentrale temaene som indikatorene skal svare opp til:
 1. Grunnlag for å vurdere om miljømål er nådd
 2. Bred informasjon om status
 3. Støtte opp internasjonale prosesser (OSPAR, Stockholmkonvensjonen osv)
 - Statusrapporten 2016 vil bli for Norskehavet. Spesialtema vil være «Dynamikk i økosystemet i Norskehavet med fokus på de store pelagiske fiskebestandene».

- Rapportering av indikatorer på miljøstatus blir nå på samme form som i MOSJ. Siden det er mange felles indikatorer, vil dette være arbeidsbesparende.
Neste møte i OVG er et videomøte 25.november.
- **Info fra medlemmer i Faglig forum.**
 - Geir Ottersen/Havforskningsinstituttet: HI jobber med en strategi for å koordinere det interne arbeidet som omhandler økosystembasert forvaltning.
 - Anne Britt Storeng/Miljødirektoratet (Mdir): 2.utgaven av Naturindeks lanseres 24. november. Indeksen brukes til nasjonal og internasjonal rapportering om status og utvikling for biologisk mangfold og gir oppdatert kunnskap for ulike beslutningstagere. Indeksen gir også status og utvikling norske kyst- og havområder.
Omorganisering internt i Mdir. Mdir ser nå på den interne organiseringen av oppgaver knyttet til hav og kyst. Det kan hende det blir litt omrokkeringer i Mdirs representasjon i FF. I følge foreløpig tidsplan skal dette avklares i mars neste år.
 - Cecilie von Quillfeldt/ Norsk Polarinstitutt: Felles oppdraget som NP og Miljødirektoratet har i sine tildelingsbrev hvor de skal se på muligheten for å utvikle indikatorer på biologiske effekter av havforsuring, skal ferdigstilles 1. desember 2015.
 - NIFES får ny direktør: Ole Arve Misund, tiltrer fra 1.februar.
 - Ingvill Røsland/ Petroleumstilsynet: Presentasjon av årlig rapport «Risikonivå i norsk petroleumsvirksomhet – Akutte utslipp», (RNNP-AU). Presentasjonen ligger i møtemappen på prosjektrummet. Resultatene i rapporten brukes som grunnlag i arbeidet med risikovurdering i forvaltningsplanarbeidet. Ptils risikoovervåking av uhellsutslipp er spisset mot styrket fokus på forebyggende tiltak for å unngå akutte utslipp til sjø, spesielt innenfor områder som viser negativ trend. Hovedprioriteringer for dette arbeidet fremover er risikovurderinger i nordområdene og risikovurderinger knyttet til gamle installasjoner.

4. Utkast til arbeidsplan for revidering av forvaltningsplanen for Barentshavet – Lofoten

- Gjennomgang av utkast til arbeidsplanen for revideringen av Barentshavet og Lofoten. Arbeidsplanen ble justert mhp på innspill som kom under møtet.
Gjenstående arbeid før godkjenning av arbeidsplanen:
 - Innspill til innholdet i arbeidsplanen sendes til marianne.olsen@miljodir.no innen 1.desember. Etatene gir en første tilbakemelding på hvilke arbeidsgrupper de vil delta i. Ansvarlig etat for hver delleveranse må også utpekes – gi tilbakemelding om noen kunne tenke seg å være ansvarlig. Viktig at ressursbehovet forankres i egen institusjon.
 - Nytt utkast av arbeidsplanen sendes til FF 6.januar. FF tar sikte på å godkjenne arbeidsplanen på marsmøtet.

Diskusjon rundt arbeidet med revideringen av faggrunnlaget Barentshavet/Lofoten:
Viktig å huske at vi har et utgangspunkt – vi starter ikke på nytt med å innhente

kunnskap. Hovedfokus skal være å se på endringer siden sist (2011). FF må tidlige bestemme seg for hvilket år vi skal bruke som referanseår – om det er for tidlig å ta ut data i 2016. Arbeidsplanen skisserer en rekke delleveranser som skal ha en lik struktur. Viktig at delleveransene ses på i sammenheng og med rapporten om samlet påvirkning. Det bør settes av tid til dette i 2018. Noen leveranser er nødt til å bygge på andre – så vi må gjøre arbeidet systematisk og bli enige om en viss rekkefølge. Det bør være rom for justering av leveransetidspunkt i arbeidsplanen. Det ble spurt om behovet for tiltak/forvaltning – bør det vurderes under alle temaene? FF vil komme tilbake til dette. Diskusjon omkring de ulike delleveransene er skissert i 2.utkast av arbeidsplanen.

5. Utkast aktivitetsplan 2016

- Gjennomgang av forslag til aktivitetsplan 2016.

Oppfølgingspunkt:

→ Innspill til aktivitetsplanen sendes til marianne.olsen@miljodir.no, innen 1.desember 2015.

Planen bør godkjennes på møtet i januar og legges ved årsrapporten for 2015 som oversendes SG 15.februar.

6. 1.utkast «årsrapport» 2015

- Gjennomgang av 1.utkast til årsrapport.

Oppfølgingspunkt:

→ Innspill på utkastet sendes til marianne.olsen@miljodir.no, innen 1.desember. Videre prosess: Godkjennes på møte i FF 14.januar 2016. Sendes SG 15.februar.

7. Status fra arbeidsgruppene

- Arbeidsgruppene som har startet opp i 2015 gir en kort statusrapportering.

- Aktivitet.

Odd Raustein/ Oljedirektoratet: Arbeidsgruppen (OD, KyV, Fiskeridir. og Sjøfartsdir.) leverte en rapport til forrige møte i Faglig forum. I tilbakemeldingen fra FF ble arbeidsgruppen bedt om å se nærmere på et enhetlig system for rapportering. Arbeidsgruppen hadde nytt møte 9.november. Det er nødvendig å skille mellom rapportering på aktiviteten og rapportering på miljøpåvirkningen. Det er viktig å synliggjøre forskjellene i aktivitetene. Foreslår et samlet tidspunkt for rapportering: 1.kvartal for forrige års aktivitetstall. Utslippstall vil være kvalitetssikret innen mai. Rapporteringsfrekvensen vil være årlig for hvert havområde. Rapporteringen må også tilpasses til OVG behov. Det vil også legges opp til leveranser av sektorvise kart til arealverktøyet. Arbeidet må koordineres med oppdraget om samlet påvirkning (ledes av Geir Ottersen/HI). Arbeidsgruppen legger frem ny rapport til møtet 14.januar.

- Presentasjon av litteraturstudien omkring internasjonalt arbeid med vurdering av samlet påvirkning - Geir Ottersen/Havforskningsinstituttet. (Presentasjon ligger i møtemappen på prosjekttrommet).

Prosjektbestilling har blitt håndtert av Mdir med oppdrag til HI. Geir Ottersen/HI presenterte funnene fra litteraturstudien som vil presenteres i en rapport som sendes til FF så snart som mulig. Samme metode for å vurdere samlet påvirkning bør brukes i de ulike havområdene. Svakheter i

tidligere vurdering er at det har manglet en «romlig» (spatial) vurdering. Faglig anbefaling etter gjennomgang av faglitteratur: Metoden brukt i HELCOM/HOLAS og HARMONY prosjektene. Arbeidsgruppen som skal anbefale metodikk for FF bør likevel vurdere å også bygge på andre aktiviteter. Dette gjelder for eksempel det som er gjort i ICES-gruppen WGIBAR, der en arbeider med integrerte økosystemvurderinger for Barentshavet. Kan være fornuftig å koble på eksperter involvert i denne type analyse fra HARMONY og andre prosjekter.

Det kom innspill på at det er viktig at FF er klar over begrensningene i metoden og at man ikke må «overselge» produktet.

Når det gjelder rapportering og bruk av metoden i arealverktøyet gjenstår det litt som må sjekkes opp. Arbeidsgruppen som skal jobbe videre med dette består av HI (ansvarlig), Fiskeridir., Sjøfartsdir., KyV, OD, Statens strålevern, NIFES og Mdir.

- **Risiko.**

Ann Mari Vik Green/Mdir: Arbeidsgruppen ledes av Cecilie Østby (Mdir) og består av Kyv, Statens strålevern, Ptil og OD. Gruppen har hatt ett telefonmøte. Det ble diskutert hvordan det kan jobbes med risiko fremover i forvaltningsplanarbeidet, i og med at risikogruppen er lagt ned.

Neste møte er et fysisk møte 13.januar. Arbeidsgruppen skal komme med innspill til FF om hva som er viktig å jobbe videre med mhp risiko i det videre forvaltningsplanarbeidet. Gruppen var enig om at det er viktig å gi en status for det arbeidet som er gjort og hva som bør videreføres. Risikoarbeidet skal også tas med i arbeidsplanen for revideringen av Barentshavet/Lofoten.

- **Verdiskapingsarbeidet**

Eva Degré orienterte på vegne av arbeidsgruppa (ledes av Guro Børnes Ringlund/Mdir). Verdiskaping starter opp arbeidet igjen, med utgangspunkt i den arbeidsplanen som er lagt for 2015, samt mandatet for Faglig forum. Miljødirektoratet vil nå ta tak i arbeidsoppgaven som sto på inneværende års arbeidsplan, "Gjennomgang av det som er skrevet i de ulike forvaltningsplanene for å vurdere hva som må videreutvikles og jobbes mer med". Miljødirektoratet vil lage et notat med oppsummering av dette og forslag til veien videre. Dette distribueres til arbeidsgruppa før jul, og vil bli diskutert på et møte i arbeidsgruppen i januar. Basert på denne diskusjonen vil arbeidsgruppen utarbeide en plan for arbeidet med revideringen av Barentshavet-Lofoten, som skal inngå i FFs arbeidsplan.

Oppfølgingspunkt:

→ Sekretariatet ber om at alle etater som ønsker å delta i arbeidsgruppen, melder inn person til denne innen 1.desember.

- **Tabell over tiltak Norskehavsplanen.**

Dette er et oppdrag som er skissert i Faglig forums mandat og som sekretariatet har tatt ansvar for å følge opp. En tabelloversikt over tiltak er sendt ut til Faglig forum og et opplegg for å gjennomføre arbeidet ble foreslått på møtet 22.september. Arbeidet er forsinket, men berørte etater

skal se over sine tiltak og beskrivelse/kommentarer til tabellen når det gjelder Norskehavet.

Oppfølgningspunkt:

→ Det er nødvendig at etatene ser over om oppfølging av tiltakene fortsatt er gyldig eller om det er behov for noen justeringer/oppdateringer. Etatene har frist til å komme tilbake til sekretariatet med justert tabell til 1.desember. Ny versjon vil presenteres på FF møtet 14.januar 2016.

Tabelloversikten kan publiseres på www.havforum.no når den er godkjent av FF.

8. Arealverktøyet

- Presentasjon av prosjektplan for arealverktøyet, inkludert forslag til forbedring av datagrunnlaget v/ Kjell Knudsen, BarentsWatch. Presentasjonen ligger i møtemappen på prosjekttrommet.
Diskusjon i FF angående ressursbehov fra etatene: Sekretariatet understreket at etatene også kan spille inn på innholdet i sine respektive tildelingsbrev. Viktig at etatene viser budsjettbehovet via interne kanaler også.
Arbeidet med arealverktøyet vil også ta innover seg brukerbehov fra de ulike arbeidsgruppene/behovene som er skissert i arbeidsplanen for Barentshavet/Lofoten og aktivitetsplan 2016. Det kan være aktuelt at prosjektgruppa holder møter med de enkelte arbeidsgruppene for å se på hvordan man kan sikre brukerbehovene fra disse gruppene. Sjekk også milepælsplanen for 2016/2017 i prosjektplanen.

Budsjett: Viktig at etatene tar kontakt med sine geo-data folk for å få en oversikt over ressursbehov og budsjett 2016. NIFES har ikke geo-data folk – og er ikke sikkert på at de kan bruke ressurser på dette uten at dette står i tildelingsbrevet.

Forespørsler omkring etatenes bidrag – må adresseres til etatene.

Oppfølgningspunkter:

- Tilbakemelding på prosjektplanen inkl. tilbakemelding på estimert budsjett og ressursbehov fra etatene i FF sendes Kjell Knudsen innen torsdag 26.november.
- Statens strålevern vil se på muligheten til å bli med inn i Maritim arbeidsgruppe i Norge digitalt.

9. Forslag til møteplan FF 2016

- Møtedatoer for 2016 er avklart. Foreløpig innkalling sendes ut av sekretariatet via Outlook. Se sak 11 for oversikt over kommende møter.

10. Eventuelt

KyV: Lene Gjelsvik går ut i permisjon for å lede sekretariatet for utredning av oljevern og miljøsender i Lofoten/Vesterålen. Nytt medlem fra KyV fra nyttår.

11. Neste møte

- Torsdag 14. januar hos Miljødirektoratet/Oslo
- Tirsdag 8. mars hos Miljødirektoratet/Trondheim
- Tirsdag 20. september
- Tirsdag 15. november